

Поливанюк Василь Дмитрович
доцент кафедри тактико-спеціальної
підготовки факультету ПФППД
Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент,
Нескаронних Нікіта Андрійович
курсант 2 курсу факультету ПФОДР
Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ

Слід зауважити, що багато науковців національну безпеку пов'язують лише з діяльністю спецслужб, ототожнюють з обороною держави тощо. Це справді так, у сучасному світі гарантії національної безпеки досі забезпечуються силою чи погрозою застосування такої сили, і військова могутність є одним із чинників сили держави.

Проте не слід відкидати й те, що все більшого значення набувають економічні, політичні, морально-етичні та інші несилові аспекти забезпечення національної безпеки. Наголосимо, що особливість національної безпеки проявляється у чіткому визначенні політики держави у цьому напрямку, дослідженні природи виникнення загроз, а не їх наслідків. Найбільшу небезпеку для нашої держави у сучасних умовах становлять зовнішні чинники, а не внутрішні загрози.

У сфері державної та громадської безпеки - розвідувальна та інша діяльність спеціальних служб і організацій іноземних держав, а також окремих осіб, спрямована на нанесення шкоди безпеці; діяльність терористичних організацій, угруповань та окремих осіб, спрямована на насильницьку зміну основ конституційного ладу, дезорганізацію нормального функціонування органів державної влади (включаючи насильницькі дії по відношенню до державних, політичних і громадських діячів), знищення військових і промислових об'єктів, підприємств та установ, що забезпечують життєдіяльність суспільства, залякування населення [2].

Якщо розглядати національну безпеку як цілісність структури функціонування суспільства, де усі її складові забезпечуються у повному обсязі та функціонують злагоджено (суверенітет, конституційний лад, територіальна цілісність, права та свободи громадян), то реальна загроза одній з їх складових і характеризує вказану стадію розвитку як суспільно небезпечну.

Державі доцільно вчасно виявляти можливу небезпеку, в цьому випадку може знадобитися лише комплекс профілактичних дій від безпосередніх загроз для національної безпеки країни [4].

Аби не погіршити наслідки зовнішніх і внутрішніх загроз, необхідно реагувати максимально швидко і завчасно ліквідувати загрозу, поки вона не призвела до значних соціально-економічних потрясінь в суспільстві. Загрози національній безпеці держави - це можливість заподіяння шкоди територіальній цілісності і суверенітету країни, її зовнішній і внутрішній безпеці, конституційним правам і свободам громадян.

Стан національної безпеки та обороноздатності країни прямо пов'язаний із забезпеченням захищеності життєво важливих інтересів держави, суспільства і громадян, забезпеченням стабільного розвитку країни, збільшенням продуктивності функціонування всіх сфер господарства, а також транспортних інфраструктур, забезпеченням економічного лібералізму соціальної справедливості, підвищенням рівня життя населення, запобіганням катастроф різного рівня: екологічних, техногенних та виробничих [3].

Основними причинами, що викликають виникнення зазначених загроз, є нестійкість фінансового становища підприємств, несприятливий інвестиційний клімат, збереження інфляційних процесів та інші проблеми, пов'язані з фінансовою дестабілізацією в економіці.

Запобігання або пом'якшення наслідків дій загроз національної безпеки України вимагає визначення і моніторингу факторів, які підривають стійкість соціально-економічної системи держави.

Перераховані фактори негативного впливу не тільки створюють додаткове навантаження для економіки країни, але і погіршують діловий клімат, знижують інвестиційну привабливість України для іноземних партнерів, що в чималому ступені сприяє наближенню ряду показників національної безпеки до критичних позначок [1].

Проведення моніторингу соціально-економічного стану – одна з нових функцій статистичних систем у різних країнах. Якщо раніше головними завданнями статистичних служб були спостереження за перебігом процесів та деякий аналіз даних, то останніми роками в багатьох європейських країнах статистичними організаціями проводиться моніторинг у широкому його розумінні: до завдань спостереження та аналізу додалися завдання короткотермінового прогнозування та візуалізації результатів моніторингу, подання їх конкретному користувачеві.

Таким чином, робимо висновки, необхідність вдосконалення нинішньої системи забезпечення національної безпеки України не викликає сумніву. Наявний в розпорядженні державних інституцій арсенал адміністративно-правових засобів аж ні як не сприяє адекватному реагуванню системи на потенційні виклики та загрози національним інтересам, а відтак переконує в необхідності вдосконалення саме інструментів інформаційно-аналітичного характеру.

Бібліографічні посилання

1. Пилипчук В.Г. Сектор безпеки в контексті створення й захисту суверенної Української держави : історичні та політико-правові аспекти / Стратегічна панорама. К.: НІСД. № 1. 2015. С.88-93.

2. Богуцький П.П. Правовий режим воєнної (військової) безпеки: комплексні ознаки міжгалузевого інституту права // Юридичний вісник. 2017. №4. С. 100-107.

3. Пилипчук В.Г. Досвід реформування і розвитку сектору безпеки України (кінець XX – початок XXI століття) / Стратегічні пріоритети. К.: НІСД. 2016. №3(28). С. 115-121.

4. Пилипчук В.Г. Пріоритети розвитку правової науки в галузі національної безпеки / Стратегічна панорама. К.: НІСД. 2009. № 2. С.36-40; // Вісник НАН України. 2010. № 5. С. 30-35.

Полупан Богдан Романович
Одоєвцев Андрій Вікторович

здобувачі вищої освіти другого
(магістерського) рівня
факультету підготовки фахівців для органів
досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Стояцька Ганна Михайлівна,

кандидат філософських наук, доцент
доцент кафедри гуманітарних дисциплін та
психології поліцейської діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

КРИМІНАЛЬНЕ ПРОВАДЖЕННЯ ЗА ПРОЦЕДУРОЮ «IN A SENTIA»: ДОСВІД ДЛЯ УКРАЇНИ

Актуальність даного виду досудового розслідування для сучасного вітчизняного права зумовлена тим, що кримінальне провадження за відсутності обвинуваченого, як ще прийнято називати за процедурою «in absentia» є досить новим та майже не дослідженим інститутом кримінально процесуального законодавства.

Варто зазначити, що запровадження такого інституту кримінального провадження, а саме – кримінальне провадження за відсутності обвинуваченого – є вкрай позитивним, а також необхідним кроком на шляху реформування українського законодавства та наближення до стандартів європейських країн. Також, Україна, наразі, є унікальним плацдармом для розширення досвідної бази за цією процедурою, та саме у даний час розгляд та дослідження цієї вкрай цікавої тематики стає певним полем для вдосконалення як національного законодавства, так і збагачення міжнародного досвіду правозастосування.